

NAPREJ

Glasiló Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva praznika vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Celje, Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadstropje.

Naslov za dopise: »NAPREJ«, Celje, Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 20 Din, za inozemstvo 30 Din.

Oglasi: prostor 1x65 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

„Naprejeve“ laži.

V osebnem pogovoru z nekim sodrugom nam je ta rekel sledeče: V „Napreju“ šte. 146. ste nas pozvali, naj takoj naznanimo vsako laž, ki bi jo v listu ugotovili. Jaz vam danes lahko dve povem. Prva je bila ta, ko ste v 147. šte. pisali, da so bili na diskusiji 5. t. m. pri Svetelu v Celju navzoči sami hvaležniki in podporniki (namreč Koren in pa tisti, ki so od njega užili kako dobroto). Druga laž pa pravi, da je bilo člansko zborovanje SSJ 8. tm. pri Janžeku v Celju tajno.

Zmenili smo se s sodrugom, da javno odgovorimo.

Predvsem moramo pripomniti, da nam zelo ugaja nastop tega sodruga, ki čuti še vedno odgovornost in svoje pravice v stranki, čeprav se je dal premotiti k podpisu Korenove resolucije. On je navaden delavec, zato si je znal ohraniti velik del svoje objektivnosti. Tudi je tako ponosen, da hoče imeti to, kar se mu zdi krivično, popravi v oficelnem strankinem glasilu, ne pa da bi se šel posluževati kake disidentske »Enakosti«, in tam se po vrhu izjavljati, da mu pri »Napreju« ne bi dali prostora. Tako dela namreč korenovsko voditeljstvo, tisto, ki ima največ interesa na tem, da bi se Korenova resolucija tako sprejela, kakor je. In eden teh mož je celo tako predrzen in nesramen, da izjavlja, češ: v »Napreju« bi opozicijskih člankov ne sprejeli, čeprav nam ta čisto navadni demagog niti črke ni poslal v objavo, tako da bi svojo trditve mogel vsaj na dejstvo opirati in čeprav je ta gospod sodrug sploh že vsa leta lenaril, ne da bi za »Naprej« napisal vsaj eno črko! Take moralne eksistence so imele interes od Korenovega puča in takim ljudem je šel naš sodrug na lim. Ker je on poštenjak, bo znal najti pot iz tega zastrupljenega vodnjaka.

Pa da pridemo k stvari: kar se tiče prve ugotovitve, bi ne bilo nič drugega treba, kakor da citiramo dotično notico iz »Napreja«, pa bi se pokazalo, da tam o samih hvaležnikih in samih podpornikih sploh govora ni. Mi nismo nikoli trdili, da je Koren zamamil samo take, ki so od njega kdaj pol štruce kruha dobili in se mu zdaj

čutijo »hvaležne«. Nasprotno, večno smo povdarjali, da se dajo pri takih pučih radi nerazsodnosti in premajhni veri v organizacijo zapeljati in izrabljati tudi elementi, ki spadajo po svoji poštenosti in dobri volji vse drugam nego med podpornike voditeljskega koristolovstva in megalomanije. Tako tudi nismo izključili, da bi ne bili pri tisti diskusiji navzoči tudi nekateri samo zapeljani, samo nepremišljeni delavci. Sodrugi, ki se je čutil od naše notice prizadetega, spada tudi med nje. Če ima kaj resne volje, si bo znal pomagati. Mi torej vztrajamo na trditvi, do so šli za Korenom in tudi na tisto diskusijo po večini taki »somišljeniki«, ki so od njega prejeli kdaj kako dobroto ali ki jih je ganilo, da je kdaj komu drugemu kako dobroto storil. Prevzeti od svojih čustev in drugi med njimi prevzeti od banalnega profitarstva ne morejo in deloma tudi nočejo objektivno soditi, ali je Koren prav ravnal, ko je zagrešil zločin proti organizacijski disciplini, proti strankinemu statutu in večinski demokraciji, kar je itak vse točno fiksirano v pravilniku. Tudi ne morejo in nočejo razumeti, da dobrotljivost še ni socializem, naj manj pa taka dobrotljivost, ki se izkazuje samo nad nekaterimi, a se zato maščuje nad drugimi. Mislimo, da smo dovolj jasno govorili in da nam ne bo treba še jasneje govoriti. Kar se tiče diskusije same na sebi, najpripomnimo še to, da je bila očitna kršitev discipline. Vsi smo dobro vedeli, da se bo redna diskusija vršila na drugem mestu, čemu je bilo torej treba dveh naenkrat? Zakaj ni Koren na to pripeljal svoje »garde«? Zakaj se je zbal? Njegov ugovor, češ, da bi ne mogel poleg tajnika nihče do besede, je smešen kakor vsa njegova enotnofrontarska pučarija. S tem ugovorom si daje Koren in vsi, ki tako govorijo, samo slabo spričevalo za svojo inteligenco in sposobnost za odpiranje ust, ker kdor kaj zna in hoče znati, ta si bo besedo seveda vselej priboril. Baš to je žalostno, da prihajamo na diskusije po večini samo zato, da se molče gledamo in nalagoma eni sami osebi neprijetno dolžnost, da mora govoriti za vse.

Ker se tiče tajnosti članskega zborovanja SSJ pri Janžeku tudi ne vidimo nobenega povoda, da bi se umikali. Prvič je treba vsako zborovanje in to tako, ki naj voli delegate, sklicati dva tedna prej v »Napreju« in v »Ljudskem glasu«, s čimer se da možnost vsem članom, da si zborovanje vtisnejo v spomin. Če se to ne zgodi, če se meče organizacijski denar za lepake na stran v očitnem preziranju oficelnega glasila, če se lepaki ašiširajo dva dni pred zborovanjem, če se to zborovanje policijsko prepove in se nato pod zlagano firmo »zaupniškega sestanka« vrši z ožjo, enostransko povabljenjo družbo, ker je bila nasprotna stran razen par sodrugov javno opozorjena, da zborovanja ne bo, če se vse to zgodi, e, prijatelji, potem imamo mi zvesti sodrugi pravico misliti, da je na delu skrifa klika, ki hoče s stranko razdora, ki se javnosti ženira, in imamo pravico in imamo dolžnost, da po postopanju te klike v javnosti udarimo, da bodo vsi opozorjeni. Ker nič več se ne sme zgoditi, da bi se kdo za hrbtom igral z organizacijo in s tistim, kar smo s trudom postavili! In kdor je poštenjak, nam bo dal prav. Smešno je, kako je skušal Koren dokazati javnost »članskega zborovanja« SSJ v Celju dokazati na svojih tajnih sestankih po Štajerskem — javnih se je namreč povsod bal, ker si ni upal oficelno povabiti nasprotnega zvona (samo po ovinkih smo za nekatere sestanke zvedeli), tako oficelno povabiti, kakor je bil on obenem z nasprotnim zvonom povabljen od brežlških organizacij, a se povabilu iz strahu in slabe vesti — iz česa drugega neki? — ni odzval. Koren in njegovi prilimanci so torej na teh sestankih dokazovali redno sklicanje članskega zborovanja, češ, da so bili plakati že tri dni prej v tiskarni naročeni, nego so jih nalepili. Kaj pa, če bi tiskarna do zborovanja lepakov sploh ne izdelala? Ali bi v tem slučaju naročilo tudi veljalo za redno sklicanje? Kdor po treh zmagovitih kongresih še vedno ne ve ali noče vedeti, kaj se javnost pravi in kako se opravlja take malenkostne organizacijske zadeve, kdor dela proti sklepom na svojo pest in ne čaka na kongresne odločitve, ta pač ne spada med nas in je bolje, da se pobere. Kolikokrat smo

že rekli, da bomo Intrigante na znotraj še veliko manj trpeli nego na zunaj? Hvaležni smo našemu sodrugu, da nam je dal priliko o teh rečeh govoriti. O neki posebni zadevi bo še govor. Naj se le še kaj oglasi. Tako pridemo še naprej na čisto. Mi, ki bomo tako prisiljeni še vse drugače gledati na to, v kakšni obliki pride kaka stvar v list in bralci, ki se bodo naučili še vse drugače natančno prebrati in premisliti vse, kar v »Napreju« stoji. Saj ne gre za osebe. Kdor je pameten, bo vedel ceniti to, da mi svojega stališča ne zavzemamo v zraku, temveč da ga objavimo takoj s konkretnimi, makar osebnimi primeri, v kolikor se stranke tičejo. Laži zavestno ne pišemo, rekli pa nismo nikoli, da smo nezmožljivi papeži. Baš nasprotno. Našo zmožljivost naj bralci prav pridno kontrolirajo. Toliko pa zahtevamo, da kdor nam kako laž očita, da jo očita javno in pa z dokazi. Le tako bomo pripravljene dajati odgovor in delati eventualno pokoro, drugače ne. Mislimo, da je tako prav in socialistično. Tudi to prosimo, da bi se ugotovitve laži ne omejevale samo na Korene, puče, diskusije, temveč, da bi se razširile na vse. Ker po našem mnenju je Koren, puč in vse, kar je s tem v zvezi že mrtvo po zaslugi naših članov in naših organizacij, ki so pravočasno spoznale, da gre za individualistični atentat na skepe naših kongresov z umazano frazo neodkritosrčnega »zedinjenja«, in ki so ta atentat tudi takoj ustavile. V času, ko je bila nevarnost, ko nismo imeli za obrambo skoro nobenega drugega orožja nego list, se nam je izplačalo trati prostor s temi rečmi, zdaj mislimo, da je še kaj važnega in važnejšega na svetu.

Politične vesti.

GOVORIL JE.

V soboto je Radić izgovoril besedo, ki ne spada v moderni dvajseti vek. Privlekel je od nekod izza zaprašenih koticov svojih spominov že staro ime iz 13. stoletja, ko je bilo še vse pod vladno posameznikov. Takrat je vladal na francoskem dvoru Ludovik XIII, mlad in razborit fante, ki se je rajše zabaval kakor pa skrbel za blagostanje naroda. Imel je na dvoru mnogo žen, mladih in starih, katere je pa svet takrat imenoval dvorne dame, da bi se razlikovale od žen turškega harema. Ena najlepših, pa radi tega najsmelejših in najpredrnejših je bila neka Pompadurka, katera je imela tako moč, da je Ludovika kar ovila okoli prsta. Takrat ni vladal na francoskem več Ludovik, temveč gospa Pompadur. Ljudje si niso upali pritoževati se, kljub temu, da so stradali in nekateri celo umirali radi razkošnosti te narodove pijavke.

Radić je privlekel ime te žene v soboto na dan in dejal, da se Pompadurka vozi po morju okoli Dubrovnika, kar velja seveda mnogo denarja, narod pa strada in trpi.

Takšen zločin v 20. stoletju seveda ne more ostati nekazovan, posebno če ga izreče mož, čigar besede ponavlja ves narod in čigar noge stopajo na same preproge, ki mu jih pogrinjajo njegovi ljubitelji in verni drugi v borbi za korito. In ker je izrekel take besede takšen mož, je na vsak način dolžnost državnih in varstvenih organov, posebno še ministra pravde, da poskrbi za to, da nihče ne bo izgovarjal nikdar več podobnih besed. Jugoslavija nima Ludovika, torej ne more imeti Pom-

Veseli dogodek v moji rodnini.

V odličnem spremstvu vsakdanjih križev in težav sem se vračal domov. Mimo slaščičarne in delikatesne trgovine je še šlo, dasi me je sladostno srbelo v nosu in praskalo po trebuhu, ko pa sem se poravnal v kavarno, kjer je sviral ciganska godba in vladalo meščansko razkošje, si nisem mogel kaj, da ne bi pljunil v ozračje in zaklel v smeri proti zahajajočemu solncu, ki ga sovražim v dno duše, ker pleše po nebu, sije, pripeka, pa ni demokratično in ne sveti vsem enako. O bombi sem mislil tačas. Okrogla jeklena zadeva, polna smodnika in dinamita, blesteča kakor lice rejenega lenuha, brez oči in ušes, brez srca in možganske priprave in vendar bistroumno, tako nadarjeno in plemenito bitje. Zlezlo bi v nedri matere zemlje, napelo svoje junaške moči, počilo in konec bi bilo vse te ostudne komedije. Fej, kako zoperna jo ta golazen! Kakor polipi se vlačijo po svetu, je, pije, pleše in raja na izmozganem telesu, zajeda se v meso, srka kri, oklepa srce, teži možgane in trdi, da je cvet pomladne rože. Prokleti črvi, kdaj boste nehali glodati naše korenine?

Doma za mizo žena, pred njo skleda čorbe ali jote ali sam ne vem, kako bi krstil to sivkasto mlako brez žab in postvri. »No, Minka, kako je in kaj bo?« »Tako je in nič drugače ne bo. Danes ni mesa, jutri primanjkuje moke, v sredo sva pojedla ves krompir, v četrtek se je posušila mast, v petek je izhlapelo kisló zelje, v soboto so pogledali palci iz čevljev, v nedeljo ni čistega perila in praznične obleke, v ponedeljek pa lahko uživava in oblačiva to, kar sva si prihranila prejšnji teden.«

»Kaj pa o bombi nič ne misliš, Minka?« »O bombi —« me je pogledala začudeno. »O kakšni bombi?« »Mhe, he, he, o bombi, da. Misli si, da je človeštvo docela preprosta stvar. Modrijani sicer pravijo, da je to zverženi mehanizem, znamenita ura brez nihala in z milijardo koles, pa ni res. Samo dva bistvena dela tvorita vso to golazen. Prerok Jona in morski som. Som je pogoltnil Jono in ga prebavlja že tisoče let. Oglodal mu je kosti, okužil možgane, zvezal roke in noge, ostal je samo že okostnjak, ki se krči in zvija v zadnjih utripih. Sedaj pa pomisli. Ali bomba in razparan trebuh soma, ali pa smrt preroka. Kaj je bolje?«

Žena me je gledala po strani in zdelo se mi je, da ne razume mojih besed. Blagor ubogim na duhu, mi je šinilo v glavo in obrnil sem se k skledi, ki dobro ve, da je trebuh začetek in konec vsega življenja. Po kosilu mi je Minka položila roko na ramo in zašepetala nekaj na uho. »Kaj vraga? Ni mogoče! Urá, dušica, živio srček, na zdar bonbonček, evviva carissima, vive le roi! Proč bombe, naj živi življenje, zdravstvuj som, pereat Jona!«

Tako sem kričal na vse pretege in v eni sapi sklenil, da nemudoma in brez odlašanja ukrenem vse potrebne ukrepe in storim vse tozadevne korake. Brez klobuka in ves upehan sem planil k svojemu znancu. Mimogrede omenim, da je moj znanec vsestransko izobražen in jako inteligenten. Dvanajst let je že vpisan na ljubljanski univerzi in pravi, da bo ostalo njegovo ime v znanstvenih registrih dotlej, dokler to središče slovenske kulture ne dobi primerne podružnice tudi v Bizoviku.

(Konec prihodnjic.)

Širite proletarski tisk!

padurke. Tako je! Po tihem pa predstavljamo mi, ki smo za javnost, da ima Jugoslavija celo rajdo Ludovikov in seveda tudi Pompadurk. Za te se varstveni organi ne brigajo, ker jih še ni nihče razkrinkal. Detektivstvo v naši državi pa ne bo šlo samo na tako umazano delo, zato je že v previsoki kulturni stopinji.

Radiću želimo samo dober tek pri ričetu, ker je tako neumen, da prej zgovori, predno ve, odobrava li njegove besede ves narod ali samo del zapejanih backov

* **Parlamentarne počitnice** se približujejo s hitrimi koraki, narodna skupščina pa pase lenobo. Sicer dela, toda nič za blagor in prospeh narodne in gospodarske politike. V ponedeljek se določi nadaljnji dnevni red zasedanj skupščine do pričetka počitnic Uradniški zakon se končno javno reši tudi ta dan.

* **V Zagreb** sta prišla v soboto pomočnik notranjega ministrstva Trifunović in pomočnik šefa drž. policije Popović v spremstvu številnih tajnih policistov, ki imajo nalogo skrbeti za red ob priliki Radićeve aretacije.

* **Na Nemškem** je gospodarska kriza prišla do vrhunca. Resni izgredi se ponekod porajajo, nekateri elementi pa delujejo na hujskanju razburjenega ljudstva.

* **Na Poljskem** je izbruhnil upor proti državnim organom, ljudstvo obispa policijo s kamenjem, ljudje so v mezdnem gibanju, in sicer na precejšnji krizi.

Odbori so marionete.

Tako je imenoval socialist gospod Filip Uratnik dne 14. tm. odbor pokrajinskega tajništva SSJ in KDZ v Celju.

Ljubljančani že dolgo časa nismo imeli priliko videti marionete. Da se tej nesreči stopi na pot, je sklicala Korun-Korun-Uratnik & comp. ljubljanske socialiste za dan 14. tm. k posvetovanju, kako naj se sedaj ustanovi marionetno gledališče, češ, Bernotovi marioneti so odšli v Celje in v Ljubljani ni več zabave.

Nismo vidirali vabila. Konstatirali pa smo, da so se odzvali klicu Peričevci ter Golouhovci. Videli smo Koruna, Golmajerja, Uratnika, Vrankarja, Jankoviča, Tomca Šleia, Golouha, Eržena in Čeha ter tri, štiri socialiste nižjega ranga. Debata je bila krasna! Uratnik zavija vrat Bernotu in izjavlja, da je sedajni odpor pokrajinskega tajništva v Celju marioneta. Računa, da je že vse v Korun-Uratnikovem tabornu in je samo le potreba še formalnosti, potem pride večica in pika socializma sama od sebe. Korun po advokatski ugotavlja smrt Bernota in zahteva od Peričevcev, da se odrečejo dosedanji komunalni politiki, nadalje, da se pri inkorporiranju vseh sedanjih socialističnih struj pogodbeno privzame klavzula, da bodo samo bogovi potrjevali sprejem članov v stranko, kajti Bernotov ne marajo več. Tem izvajanjem je ostro ugovarjal Peričevce in povedal je, da je Bernot lahko navadni vojak. Če boste tako delali, bo moral tudi naš Perič ven. Na tega pa ne damo. (Smeh). Golouh se je matce in samo na videz popraskal s Korunom in Uratnikom, vendar pa sta se kar hitro pobotala — (saj bo gotovo spet za vse tri poslanski mandat) — Besedo je zahteval delavec Trobonjača in čim je povedal, da se pri tem omizju ne sme voliti odbor za Ljubljano, je začelo goret pod nogam Korunovih telesnih stražnikov in so hoteli takoj z vodo gasiti ognjene besede. Trobonjača se ni pustil motiti in je odkrito vprašal: Kdo naj govori, če delavec ne sme govoriti? — Bogovi naj govorijo in nas naj še naprej vodijo, tega ne bomo več priznavali.

Arijak, telesno razvit Korunov stražnik je silno motil govor Trobonjače in bi se kmalu vnel pretep, če bi ju ne bili navzoči ločili. Ker se ni bilo konca je sodrug Meznarič protestiral proti predsedstvu, zakaj je pustil motiti mirnega govornika. Nič ni pomagalo, prepir je začel zavzemati ostrejšo obliko. Sodr. Meznarič je, ne da bi kaj govoril mirno razdvajal v lasih se nahajajoče sodruge in znil s. Trobonjačo starn iz tega meteža, ker je vse, razen pametnih bogov (ki so sedeli v kotu in se smejali) bilo okrog njega.

Socialist Vrankar, je imel dobro voljo umiti Trobonjačo in Meznariča, vendar si je premislil, ali kaj češ, spaka od

Golmajerja, ki je precej bojevīt, se je rlinil do Meznariča, ga prijel za prsi ter ga hotel odnesti ven. Zahvaliti se je dejstvu, da je sodr. Meznarič, čeravno še presuh, še toliko težek, da so slabe Golmajerjeve ročice obnemogle. — In! — Golmajer je moral svoje težko delo opustiti, ker je uvidel da ni varno. Za Golmajerjem je poskusil srečo stari Tomc kot predsednik in vendar ni šlo, nakar je od jeze zaključil sestanek. Korun je uvidel nerodnost predsednika, ker je zaključil shod, ne da bi že bil izvoljen zaželjeni odbor in je sam ponovno otvoril shod ter zahteval volitev. Predložil je kandidate: Tomca, Golmajerja, Magerla, Vrankarja, Vidmarja in Šleia. Velikansko število navzočih članov je potrdilo predložene kandidate proti glasu Trobonjače in še enega nesrečneža. Ko je bil Tomc izvoljen v novi odbor za predsednika je dobil korajžo in rekel, če ravno bodo gospod Meznarič o meni grdo pisali, bom ostal zvest Kor. socializmu.

Torej Ljubljančani smo imeli priliko videti marionetno gledališče v Prešernovi dvorani. Ravnatelja, ki sta vlekla za vrvico, sta bila vodnika socializma, marioneti pa ona dva, ki sta se za socializem med sabo kregala in skoraj stepla! To gotovo ni pisal Meznarič ali Trobonjača, ker ta dva nočeta biti marioneti, pač pa je pisal oni, katremu se gnusi izzivanje Koruna in Uratnika. Zagotovljeni naj bodo pučisti, da njih barka ne bo dolgo plavala. In če se bo organizacija razbila in če bo ljudstvo stradalo, prejde na vas naše prokletstvo.

Nemlečni socialist iz Ljubljane.

Razno.

r »Glas Svobode«, ljubljanski seveda, je 12. t. m. spet pogledal enkrat v »Naprej« in našel tam precej na uvodnem mestu članek, ki je povdarjal, da je ruski komunizem za nič. »Glas Svobode« izjavlja v svoji nesramnosti, da so se naši sodrugi v Rusiji svoječasno nedostojno obnašali in so celo kradli. Če je »Glas Svobode« res že tako propal, da ne ve, da je treba takšne tatove takoj izročiti javnosti, ne pa šele potem, ko mu nekaj na uho povedo, potem je čisto vreden svojega okrožja, iz katerega vsak teden smukne. Lopovi pač ne morejo pisati pošteno, ker tudi pošteno ne mislijo. Enotnofrontarji so zgubili zadnji košček morale, odkar so se zvezali s klerikalno bando, zato naj si raje zapišejo za uho, da jih bo kmalu vzel hudič, čim zmaga pri nas zavednost in se začne širiti v proletarske mase. Pika.

r **Odklonili prisego.** V Djakovu so izvolili nov občinski odbor, ki bi bil moral te dni prisesti. Sedem občinskih svetnikov je priseglo, ostalih 11 pa je prisego odklonilo. Baje so bili ti pristaši radićevske stranke. Teh 11 mandatov so anulirali in bodo v kratkem razpisali nove volitve.

r **Čemu plačujemo diplomate?** »Arbeiter Zeitung« je poročala pred par dnevi o naslednjem slučaju: Pred dunajskim sodiščem je stala neka Elfrida Kostialova iz Znojma, ki sta jo dva njena ljubčka obtožila, da ju je opeharila za velike vsote. Lepa Elfrida je namreč že kakih 9 let bila metresa laškemu generalnemu konzulu na Dunaju Franceschiju, kar pa je ni čisto nič oviralo, da bi ne imela — prvemu seveda neznanega — drugega ljubčka v osebi jugoslovanskega delegata pri mednarodni podonavski komisiji Franca Vilfana, ki je poleg tega zvest zakonski mož. Oba možakarja sta torej diplomata najčistejše pasme in ker sta sama priznala, da sta se dala od ene same ženske strašno lahko miselno za nos voditi, pripominja »Arbeiter Zeitung«, ju gotovo ne moremo smatrati za diplomatična ženja. Pa Elfridici se je to dobro izplačevalo. Pod pretvezo, da je noseča in da mora v zdravilišče, ne da bi podala dokazov za svojo nosečnost in ne da bi hotela povedati, v kakšno zdravilišče gre, pri čemer se je pri obeh tičih še poslužila grobe laži, da »nekdo« za njeno nosečnost slučajno ve in da mu mora molk odplačevati z zlatom, dalje pod pretvezo, da pričakuje dediščino 20 milijonov švicarskih frankov, je izvabilo obema ostroumnima kavalirjema tekom časa take vsote, da se moramo za glavo prijemati, ki vemo, odkod da prihaja ta denar. Sam g. Franc Vilfan je dal svojemu idealu 10.000 francoskih frankov, 24.000 češkoslovaških kron,

1.570.000 avstrijskih kron!! In to v teku enega leta!!! Nam se zdi čisto odveč, da bi k tel praščeriji dodali še kak komentar. Slučaj je tako vnebovpioč, da bo še butelje zabolelo ob njem, v kakšne čedne in državotvorne namene se uporabljajo davki, ki jih od dela žuljave roke itak komaj zmagujejo. Šamo to se nam še zdi vredno pripomniti: o tem slučaju ni doslej črhnil niti besedice noben buržujski list, najmanj pa tisti, ki so vajeni zgrazati se po celih kolonah, če kje kak revež radi gladu ukrade zemljo za 1/2 Din.

r **Vsi udeleženci kongresa Jugoslovanskega učiteljstva v Ljubljani** v dneh 5., 6. in 7. avgusta bodo imeli posebne kongresne znake v jugoslovanskih trobojnih barvah in naši narodni ornamentiki. Tako bo narodno občinstvo goste lahko spoznalo, na kar posebno opozarjamo naše narodne trgovce in restavraterje, da bodo gostje odnesli iz Slovenije ugodne utise ter bodo točno postreženi posebno z ozirom na solidnost cen. Enako prosimo tudi narodno občinstvo izven Ljubljane, da jim bo šlo na roke ob priliki izletov. Poverjenišvo UJU v Ljubljani.

Iz strok. gibanja.

g **O okrožni strokovni konferenci** podrobneje ne bomo poročali, dokler ne dobimo poročila od tajništva okr. strok. komisije v Celju. Načelno je zmagala resnica v kljub demagogiji omizja zastopnikov, s. Leskošek je dobil absolutorij in ponovno ostal tajnik. Zastopanih je bilo 30 delegatov, izmed teh je eden pred volitvami odšel, en glas se je zgubil in 4 glasovi so bili proti s. Leskošku.

g **Ob priliki kongresa Jugoslovanskega učiteljstva v Ljubljani** bo izšel »Učiteljski Tovariš« v posebni pozdravni in kongresni slavnostni izdaji, ki jo bodo prejeli vsi udeleženci kongresa in bo tudi občinstvu v tobakarnah in potom kolportaje na ulici na prodaj. Posebno opozarjamo naše industrijske, trgovske in obrtne kroge na to, radi izredne prilike za oglašanje, ker se bo list razširil s tema izdajama v vse dele naše države.

g **Spomenica kongresa Jugoslovanskega učiteljstva v Ljubljani.** Ob priliki kongresa jugoslov. učiteljstva v Ljubljani v dneh 5., 6. in 7. avgusta bo izšla posebna spominska knjižica, ki bo posvečena neodrešenemu ozemlju in v kateri bo spored vseh prireditvev. Spomenico prejmejo vsi udeleženci kongresa. Priložen bo tudi načrt Liubljanje.

g **Prireditve ob priliki kongresa Jugoslovanskega učiteljstva v Ljubljani.** Običaj je bil ta, da so dosedaj vsa mesta, Beograd, Zagreb in Sarajevo priredila v narodnih gledališčih slavnostno predstavo na čast učiteljskim gostom. Ker pade letos kongres izven sezije, v Ljubljani ne bo gledališke predstave, pač pa se vrše druge prireditve. Dne 5. avgusta zvečer se vrši pozdravni večer na vrtu restavracije Zvezda. Dne 7. avgusta se vrši ob 7. zvečer velika javna telovadba, ki jo priredi Jugoslovanski Sokolski Savez na čast udeležencem kongresa Jugoslov. učit. na trgu Tabor. Po končanem sporedu istotam narodna zabava. Dne 7. avgusta se vrši ob 1/9. zvečer v veliki dvorani hotela Union koncert Glasbene Matice, na čast udeležencem kongresa. Istega dne se vrši v Kino Matica predavanje, ki ga bodo pojasnjevale skioptične slike Slovenij in neodrešenega ozemlja. Predavanje priredi Jugoslovenska Matica.

To in ono.

PLINI PO OGNJU V RUDNIKIH.

Tekom požarov v kovinarskih rudnikih je že mnogo ljudi zgubilo svoje življenje, drugi so se onesvestili, mnogo časa, truda in denarja so po nepotrebnem potratili in to vse radi pomanjkljivega poznavanja plinov, provzročenih od ognja, in načinov, kako se jih je treba čuvati. Dim vsebuje navadno v prvih urah po požaru precej strupenega plina, zlasti ogljikokisa (carbon monoksid). Ta plin je toliko strupen, da utegne že par dihljajev ubiti človeka. Vendar se rudarjem baje ne zdi posebno nevarno, če prodirajo globoko v rov, napoljen z dimom. Druga nevarnost izvira iz drznosti, s katero gredo ne meneč se za nevar-

nost, pod zemljo rudarji, brž ko je dim izginil. Ljudje, tehnično izobraženi in z dolgo izkušnjo, trdijo, da se čutijo varne, dokler gori sveča ali celo karbidna svetilka. Pri tem pa pozabljajo, da more sveča in karbidna svetilka goret popolnoma normalno v zraku, ki vsebuje zadosti ogljikokisa, da bi ubil človeka v par minutah. Mnogo smrti je nastalo radi tega nepoznavanja požarnih plinov v rudnikih. Rudarski urad v nedavno izdani brošuri o požarih v rudnikih priporoča, da mora biti vsak rudnik opremljen z aparati za odkrivanje plinov. Da se dožene prisotnost ogljikokisa in enakih strupenih plinov, je od vseh priročnih, sredstev najbolj uspešno, če vporabijo za eksperiment kako malo živalico ali ptiča. Vkljub temu, da se rudarji navadno delajo norce iz ljudi, ki jemljejo ptiča s seboj v jamo, je vendar to jako pametno in praktično ravnanje.

Razporoka v stari Indiji. Ob priliki zadnjih razprav v Italiji glede razporoke je neki italijanski list obrnil pozornost na napis na monumentalnih vratih mesta Agra severozapadni Indiji. Ta napis je vreden upoštevanja posebno v naših časih, ko se toliko govori o dobri in slabi strani razporoke. Napis je v hindostanskem jeziku in statistične podatke o preiskavah glede razporoke, ki jih je zbral neki hindostanski vladar. V prestavi se glasi ta napis: »Za časa prve polovice vladanja kralja Juleta je bilo v enem samem letu od sodnika razporočenih 2000 zakonov z obojestranskim privoljenjem. Ko je kralj to zvedel, je bil tako hud, da je takoj prepovedal v svojih državah razporoko in proglasil zakon za neločljiv. Posledica je bila, da je bilo naslenje leto v njegovem kraljestvu 3000 manj zakonov sklenjenih, dočim je na drugi strani, kolikor je bilo ugotovljeno, poskočilo število kršitev zvestobe za 7.000. — Tristo žen je bilo usmrčenih na grmadi, ker so svoje soproge zastрупile, in 75 mož je bilo umrčenih, ker so umorili svoje žene. Škoda na pohištvo, ki je bilo razbito v zakonskih preprih, je znašalo v enem letu vrednost 3000 rupij. Ko se je kralj prepričal o strašnih posledicah svojega zakona, se je požuril, da je zopet upeljal razporoko.« — Takrat torej so se že prepričali, kako nesmiselnost je držati zakona v jarmu, če ne spadata skupaj. Toda danes se še vedno dobijo prismojenci, po večini pripadajoči rimski cerkvi, ki trdijo, da je zakon nerazdružljiv.

Izjava.

»Odbor Osrednjega društva živilskih delavcev in sorodnik strok na Slovenskem ozemlju v Ljubljani,« na razne govorice v in izven pokreta stojičih raznih ljudi, da je predsednik našega društva s. Izidor Štern radi neposlušnosti odpustil iz službe osrednjega tajnika s. Ivota Meznariča, izjavlja, da osrednjega tajnika ni nihče odpustil iz službe in da imenovani ni pregrešil ničesar, kar bi dalo povod za odpust iz službe, pač pa je resnica, da je sodr. Ivo Meznarič s svojim dopisom z dne 26. junija t. l. sam svojevoljno službo odpovedal. Vse dosedaj krožeče vesti o odpustu tajnika so torej neresnične in tendenciozne, z namenom, da škodujejo ugledu organizacije in osebi dosedanjega tajnika s. Meznariča. Vsako nadaljnje kroženje takih in sličnih vesti bomo ostro obsojali ter iskali zadoščenja pri mestu, ki je za take stvari merodajno.

V Ljubljani, dne 17. julija 1923.

Izidor Štern s. r. l.
t. č. predsednik.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ in KDZ).
Odgovorni urednik: Alojz Leskošek.
Tisk Zvezne tiskarne v Celju.

Naročajte dnevnik „NAPREJ“ in tednik „LJUDSKI GLAS“!

Sprejemem

mizarskega pomočnika,

ki bi bil zmožen nekoliko vodstva. Stanovanje v hiši, plača po dogovoru, delo trajno I. Zgonc, mizar in trgovec, v Cerkljici pri Rakeku.